

ОПШТИНА ИВАЊИЦА

ГРАЂАНСКИ ВОДИЧ КРОЗ
ОДЛУКУ О БУЏЕТУ за 2023.

ГОДИНУ

САДРЖАЈ

1. Увод
2. Ко се финансира из буџета?
3. Како настаје буџет општине?
 - Појам буџета
 - Ко учествује у буџетском процесу?
 - На основу чега се доноси буџет?
4. Како се пуни општинска каса?
 - Шта су приходи и примања буџета?
 - Структура планираних прихода и примања за 2023. годину
 - Шта се променило у односу на 2022. годину?
5. На шта се троше јавна средства?
 - Шта су расходи и издаци буџета?
 - Структура планираних расхода и издатака за 2023. годину
 - Шта се променило у односу на 2022. годину?
 - Расходи буџета по програмима
 - Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима
 - Најважнији капитални пројекти
 - Најважнији пројекти од интереса за локалну заједницу

Драги суграђани и суграђанке,

Основна сврха документа који је пред вама јесте да на што једноставнији и разумљивији начин објасни у које сврхе се користе јавни ресурси да би се задовољиле потребе грађана.

Грађански буџет представља сажет и јасан приказ Одлуке о буџету општине Ивањица за 2023. годину, која је по својој форми веома обимна и тешка за разумевање због специфичних појмова и класификација које је чине.

Иако је немогуће објаснити целокупан буџет у овако краткој форми, искрено се надамо да ћемо на овај начин успети да вас информишемо о начину прикупљања јавних средстава и остваривања прихода и примања буџета општине, као и о начину планирања, расподеле и трошења буџетских средстава.

Кроз овај транспарентан приступ настојимо да унапредимо разумевање и интересовање наших суграђана за локалне финансије, а у перспективи очекујемо и сарадњу локалне самоуправе и житеља општине Ивањица у заједничком постављању циљева, дефинисању приоритета и планирању развоја наше општине.

Момчило Митровић
Председник општине

Ко се финансира из буџета?

Директни корисници буџетских средстава:

- Скупштина општине
- Председник општине
- Општинско веће
- Општинска управа
- Правобранилаштво општине

Остали корисници јавних средстава:

- Образовне институције (школе-9 основних и 2 средње)
- Дом здравља Ивањица
- Центар за социјални рад
- Непрофитне организације (удружења грађана, невладине организације, итд.)

Индиректни корисници буџетских средстава

- Библиотека «Светислав Вуловић» Ивањица
- Дом културе Ивањица
- Предшколска установа Бајка
- Туристички организација општине Ивањица
- 19 Месних заједница

Како настаје буџет општине?

БУЏЕТ општине је правни документ који утврђује план прихода и примања и расхода и издатака општине за буџетску, односно календарску годину.

То значи да овај документ представља предвиђање колико ће се новца од грађана и привреде у току једне године прикупити и на који начин ће се тај новац трошити.

Из општинског буџета се током године плаћају све обавезе локалне самоуправе. Исто тако у буџет се сливају приходи из којих се подмирују те обавезе.

Председник општине и локална управа спроводе општинску политику, а главна полуга те политике и развоја је управо буџет општине.

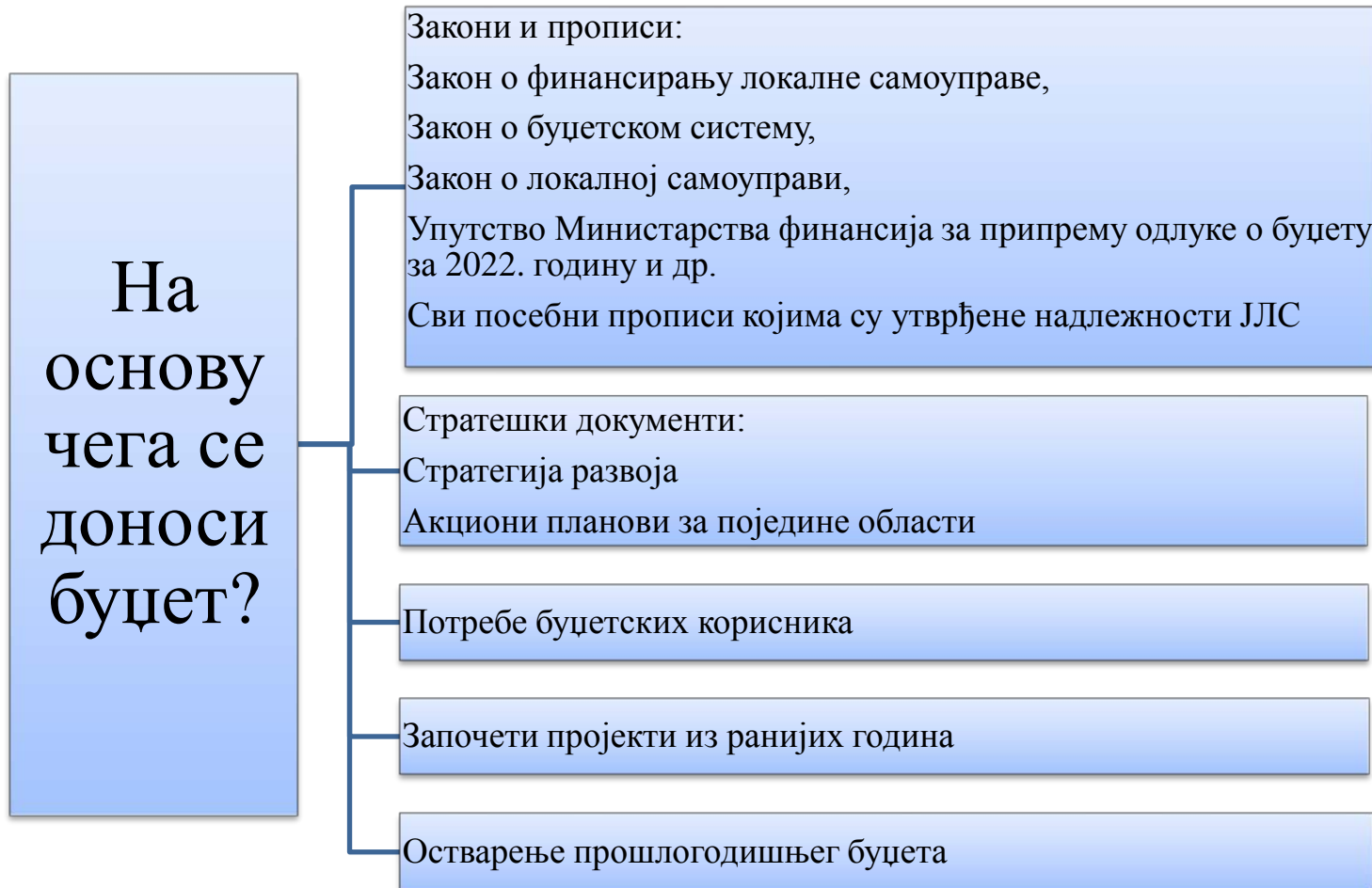
Приликом дефинисања овог, за општину Ивањица најважнијег документа, руководе се законским оквиром и прописима, стратешким приоритетима развоја и другим елементима.

Реалност је таква да постоје велике разлике између жеља и могућности, тако да креирање буџета подразумева утврђивање приоритета и прављење компромиса.

Ко учествује у буџетском процесу?

На основу чега се доноси буџет?

Како се пуни општинска каса?

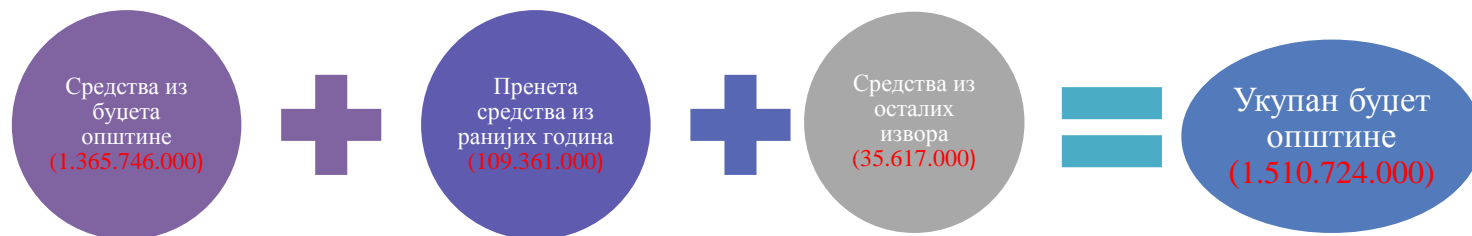
- Укупни јавни приходи и примања општине **Ивањица** за 2023. годину износе

1.510.724.000

динара

- Одлуком о буџету општине **Ивањица** за 2023. годину планирана су средства из буџета општине у износу од **1.365.746.000** динара, пренета средства из ранијих година у износу од **109.361.000** динара и пренета наменска средства у износу од **35.617.000** динара.

Шта су приходи и примања буџета?

Порески приходи

- Врста јавних прихода који се прикупљају обавезним плаћањима пореских обвезника без обавезе извршења специјалне услуге заузврат

Донације и трансфери

- *Донације* се добијају од домаћих и међународних донатора и организација за различите пројекте. Трансфери подразумевају пренос средстава од нивоа Републике Србије општинском нивоу власти. Могу бити **наменски** (за тачно утврђене намене) или **ненаменски** (није им унапред утврђена намена те се могу у складу са законом користити за било које сврхе).

Непорески приходи

- Врста јавних прихода који се наплаћују за коришћење јавних добара (накнаде), пружање јавних услуга (таксе) или због коршења уговорних или законских одредби (казне и пенали)

Примања од продаје нефинансијске имовине

- Ова примања се остварују продајом непокретности и покретних ствари у власништву општине.

Примања од задуживања и продаје финансијске имовине

- Примања од задуживања представљају приливе по основу примања од задуживања код пословних банака у земљи у корист нивоа општина. Примања од продаје финансијске имовине представљају приливе по основу продаје домаћих акција и осталог капитала у корист нивоа општина

Пренета средства из ранијих година

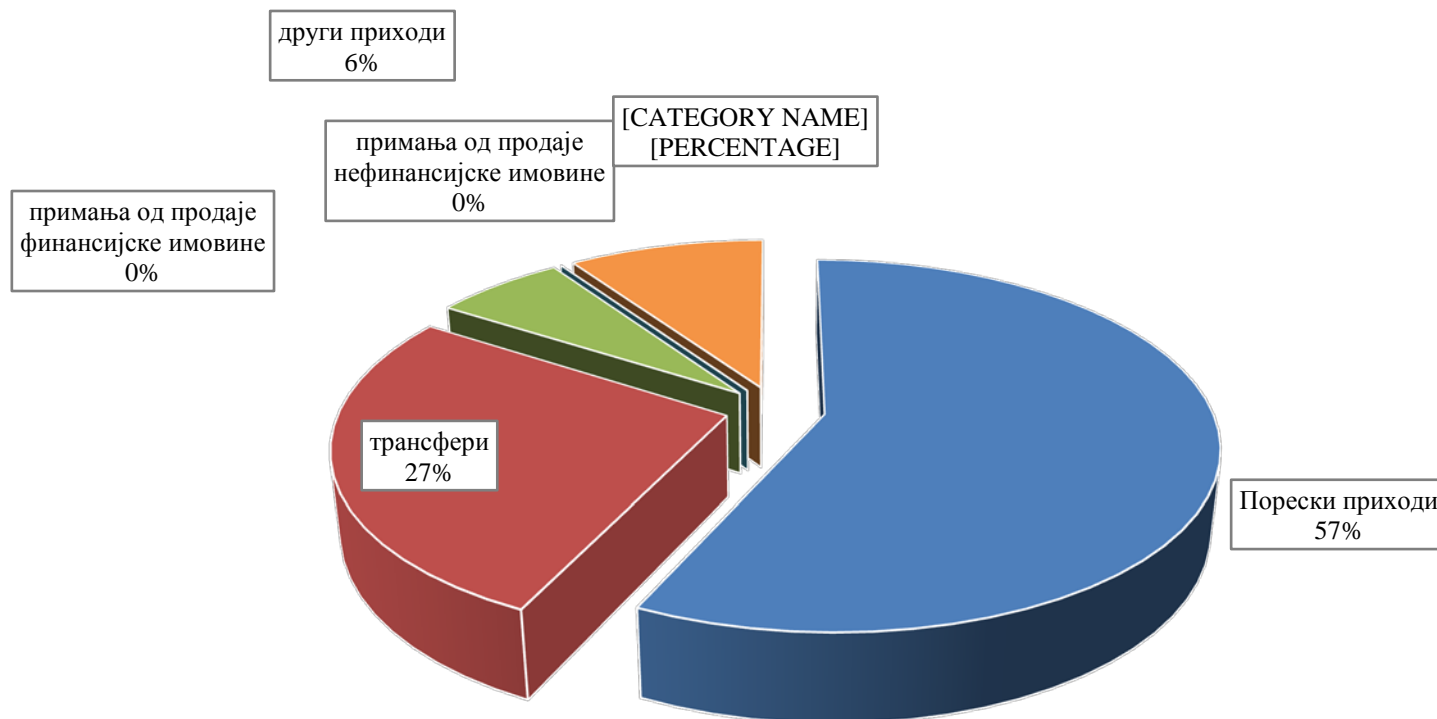
- Представљају вишак прихода буџета општине који нису потрошени у претходној буџетској години

Структура планираних прихода и примања за 2023. годину

Структура планираних прихода и примања за 2023. годину

Структура прихода и примања

Шта се променило у односу на 2022. годину?

- Укупни приходи и примања наше општине у 2023. години су се **повећали** у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2022. годину за **13.357.408,00,00** динара, односно за **0,89** %.

- **Трансфери** су смањени за 23.943.992,00 динара.
- **Пренета средства** су смањена за 54.160.000,00 динара
- **Непорески приходи** су смањена за 14.899.000,00 динара
нара

- **Порески приходи** су повећани за 106.360.400,00 динара.

На шта се троше јавна средства?

Буџет мора бити у равнотежи, што значи да расходи морају одговарати приходима. Укупни планирани расходи и издаци у 2023. години из буџета износе:

1.510.724.000 динара

- ✓ **РАСХОДИ** Расходи представљају све трошкове општине за плате буџетских корисника, набавку роба и услуга, субвенције, дотације и трансфере, социјалну помоћ и остале трошкове које општина обезбеђује без директне и непосредне накнаде.
- ✓ **ИЗДАЦИ** представљају трошкове изградње или инвестиционог одржавања већ постојећих објеката, набавку земљишта, машина и опреме неопходне за рад буџетских корисника.
- ✓ **РАСХОДИ И ИЗДАЦИ** морају се исказивати на законом прописан начин, односно морају се исказивати: по *програмима* који показују колико се троши за извршавање основних надлежности и стратешких циљева општине; по *основној намени* која показује за коју врсту трошка се средства издвајају; по *функцији* која показује функционалну намену за одређену област и по *корисницима буџета* што показује организацију рада општине.

Шта су расходи и издаци буџета?

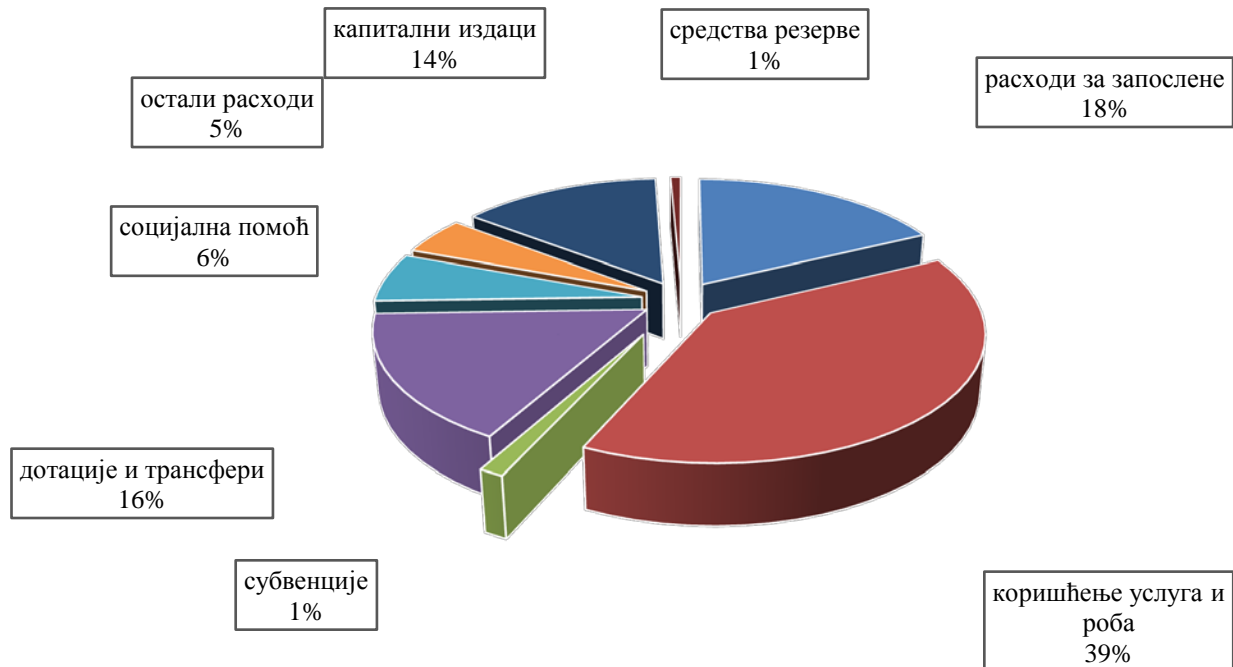
Расходи за запослене	<ul style="list-style-type: none">• Расходи за запослене представљају све трошкове за запослене, како у управи тако и код буџетских корисника
Коришћење роба и услуга	<ul style="list-style-type: none">• Коришћење роба и услуга обухватају сталне трошкове, путне трошкове, услуге по уговору, специјализоване услуге, трошкове материјала и текуће поправке и одржавање.
Дотације и трансфери	<ul style="list-style-type: none">• Дотације и трансфери су трошкови које локална самоуправа има за исплату институцијама које су у примарној надлежности централног/покрајинског нивоа као што су школе, центар за социјални рад, дом здравља.
Остали расходи	<ul style="list-style-type: none">• Остали расходи обухватају дотације невладиним организацијама, порезе, таксе, новчане казне.
Субвенције	<ul style="list-style-type: none">• Субвенције се одобравају за функционисање међумесног превоза и пољопривредним произвођачима.
Социјална заштита	<ul style="list-style-type: none">• Социјална заштита обухвата све трошкове исплате социјалне помоћи за различите категорије грађана.
Буџетска резерва	<ul style="list-style-type: none">• Буџетска резерва представља новац који се користи за непланиране или недовољно планиране сврхе, као и у случају ванредних околности.
Капитални издаци	<ul style="list-style-type: none">• Капитални издаци су трошкови за изградњу нових, или инвестиционо одржавање постојећих објеката, набавку опреме, машина земљишта и слично.

Структура планираних расхода и издатака буџета за 2023. годину

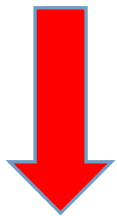
Структура планираних расхода и издатака буџета за 2023. годину

Структура расхода и издатака

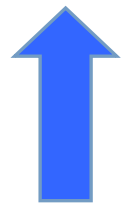
Шта се променило у односу на 2022. годину?

Укупни трошкови наше општине у 2023. години су се **повећали** у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2022. годину за **13.357.408,00** динара, односно за **0,89 %**.

- **Расходи за социјалну заштиту** су смањени за 1.421.229 динара
- **Субвенције** су смањене за 26.826.000 динара
- **Капитални издаци** су смањени за 60.856.617 динара

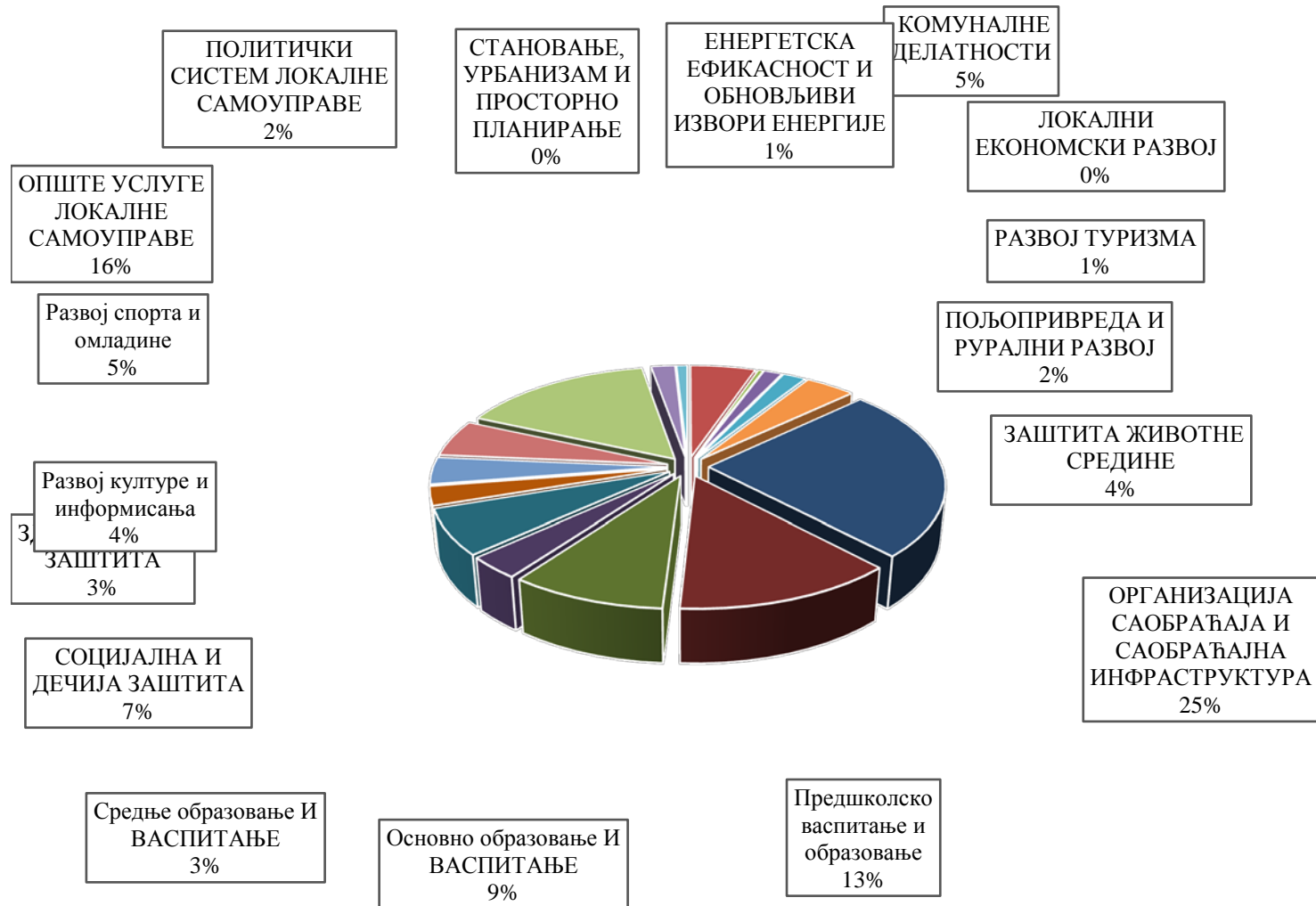
- **Расходи за запослене** су повећани су за 20.022.000 динара;
- **Коришћење роба и услуга** су повећани за 44.428.254 динара;
- **Остали расходи** су повећани за 4.112.000 динара
- **Средства резерве** су повећана за 9.888.000 динара
- **Донације ,дотације и трансфери** су повећани за 24.154.000 динара;

Расходи буџета по програмима

Назив програма	Средства из Одлуке о буџету за 2023. годину (износ у динарима)	% буџета по програму
Програм 1. Становање, урбанизам и просторно планирање	0	0.00%
Програм 2. Комуналне делатности	78,650,000	5.21%
Програм 3. Локални економски развој	6,000,000	0.40%
Програм 4. Развој туризма	22,339,000	1.48%
Програм 5. Пољопривреда и рурални развој	28,000,000	1.85%
Програм 6. Заштита животне средине	60,910,000	4.03%
Програм 7. Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	377,400,000	24.98%
Програм 8. Предшколско васпитање и образовање	196,329,000	13.00%
Програм 9. Основно образовање и васпитање	137,725,000	9.12%
Програм 10. Средње образовање и васпитање	48,232,000	3.19%
Програм 11. Социјална и дечија заштита	98,864,000	6.54%
Програм 12. Здравствена заштита	40,750,000	2.70%
Програм 13. Развој културе и информисања	58,798,000	3.89%
Програм 14. Развој спорта и омладине	80,514,000	5.33%
Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	234,432,000	15.52%
Програм 16. Политички систем локалне самоуправе	28,881,000	1.91%
Програм 17. Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије	12,900,000	0.85%
Укупни расходи по програмима	1,510,724,000	1

Структура расхода по бюджетским программам

Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима

Р. бр.	Назив буџетског корисника	Средства из Одлуке о буџету за 2023. годину (износ у динарима)	% буџета по кориснику
1.	Скупштина општине	15,828,000	1.05%
2.	Председник општине	8,993,000	0.60%
3.	Општинско веће	4,060,000	0.27%
4.	Општинска управа	1,478,791,000	97.89%
5.	Општинско јавно правобранилаштво	3,052,000	0.20%
6.	Месне заједнице	5,551,000	0.37%
7.	Дом културе Ивањица	37,463,000	2.48%
8.	Библиотека Светислав Вуловић	9,335,000	0.62%
9.	Центар за социјални рад	14,659,000	0.97%
10.	Предшколска установа Бајка	191,329,000	12.66%
11.	Туристичка организација	22,339,000	1.48%
	УКУПНО:	1,510,724,000	100.00%

Најважнији капитални пројекти

Назив пројекта	Планирана средства (износ у динарима)		
	2023	2024	2025
Изградња спортског центра	40.000.000	50.000.000	50.000.000
Реконструкција Жичаног пешачког моста	25.000.000		
Изградња канализације у насељу код Пролетера	11.000.000		
Изградња атмосферског колектора у Оточкој улици	6.610.000		
Реконструкција крака Улице Друге прол.бригаде крак Зорнић	15.000.000		
Изградња атмосферског колектора коф Гимназије	7.000.000	10.000.000	
Партерно уређење Гимназије	16.000.000		
Адаптација и опремање објекта за потребе дечијег вртића Прилике	5.000.000		
Изградња атмосферске канализације у насељу Дубрава	14.000.000		
Реконструкција улице у Шљивићима ка Равани	6.000.000		
Реконструкција крака Улице ка Тотовићима	15.000.000		
Изградња игралишта за мале спортове у Шљивићима	6.000.000		
Одржавање некатегорисаних путева уз учешће грађана	115.000.000	115.000.000	

Најважнији капитални пројекти

Назив пројекта	Планирана средства (износ у динарима)		
	2023	2024	2025
Изградња и реконструкција јавних чесми	1.900.000		
Уређење и реконструкција пешачких стаза	3.000.000		
Реконструкција улице у Кртиницама	3.000.000		
Реконструкција улице у Лугу	6.700.000		
Уређење корита реке Моравице	33.000.000		
Уређење водотокова 2.реда	3.000.000		
Реконструкција атарских путева	8.000.000		
Рехабилитација макадамских коловза јавних и некатегорисаних путева	44.000.000		
Рехабилитација градских улица и асфалтних коловоза јавних путева	32.000.000		
Ургентно одржавање јавних и некатегорисаних путева	16.000.000		

Најважнији пројекти од интереса за локалну заједницу

Назив пројекта	Планирана средства (износ у динарима)		
	2023	2024	2025
Нушићијада 2023	5.450.000		
Кромпиријада 2023	300.000		
Фестивал изворне песме –Прилике 2023	1.572.000		
Помоћ у кући (социјална услуга)	10.000.000		
Лични пратилац детета	17.000.000		
Помоћ избеглицама и интерно расељеним лицима	5.245.000		
Сабор двојеничара и старих инструмената Србије –Кушићи 2022	502.000		
Прослава Српске нове године	500.000		
Дан општине Ивањица	300.000		
Сабор у Ковиљу	157.000		
Сабор у Придворици	162.000		
Звуци Голије ,Мучња и Јавора	127.000		
Обележавање Јаворског рата и сабор српске омладине	305.000		

На крају желимо да Вам се захвалимо што сте издвојили време за читање ове презентације буџета.

Уколико сте заинтересовани да сагледате у целини Одлуку о буџету општине Ивањица за 2023. годину, исту можете преузети на следећем линку интернет странице општинске управе: www.ivanjica.gov.rs